

§ 13. Критерії і мотиви для вибору професії. Профорієнтація

Профорієнтація

Профорієнтація, тобто орієнтація на професію, — це процес виявлення в людини схильностей до певного виду діяльності. Ви складете перший серйозний іспит на дорослість, оберете свою майбутню професію й почнете рухатися шляхом свого професійного становлення.

Спочатку ви визначаєте, чого ви насамперед прагнете, які ваші бажання, схильності, уподобання щодо майбутньої професії.

Можна використовувати перелік професій за напрямками: технічні, економічні, медичні, педагогічні тощо.

Наприклад, технічні: автомеханік, автослюсар, інженер, конструктор, металург, програміст, енергетик, будівельник, технолог, електрик. Або медичні: акушер, терапевт, педіатр, косметолог, медична сестра, стоматолог, фармацевт, хірург.

Психологи виділяють п'ять типів професій.

Якщо головним (провідним) предметом праці є рослини, тварини або мікроорганізми, то це професії типу *«людина — природа»*. Якщо таким предметом праці є технічні системи, речові об'єкти, матеріали, види енергії, то це тип професій *«людина — техніка»*. Тип *«людина — знакова система»* характеризується такими провідними предметами праці, як умовні знаки, цифри, коди, природні або штучні мови. Професії типу *«людина — художній образ»* пов'язані зі створенням художніх образів, а для типу *«людина — людина»* головним предметом праці є люди, групи, колективи, спільноти людей.

Для отримання необхідної інформації знайдіть **професіограму** обраної професії.

Наприклад, над цим підручником «Основи здоров'я» працював коректор.

Коректор — це професія з такою професіограмою:

Зміст праці: звіряє текст з оригіналом, виправляє орфографічні помилки, яких допустилися автор, верстальник, друкар, перевіряє підписи під малюнками, схемами, діаграмами, відстань між буквами в рядку.

Повинен знати: стандарт шрифтів, технічні правила набору тексту, таблиць, правила пунктуації, орфографії, найуживаніші скорочення, математичні й хімічні

знаки, правила користування довідковою літературою, словниками та довідниками, коректурні знаки.

Професійно важливі якості: стійкість уваги, працездатність, зібраність, ерудованість, гострота зору.

Кваліфікаційні вимоги: філологічна освіта, знання поліграфії.

Медичні протипоказання: дефекти зору, порушення координації рухів рук.